

FYLKESMANNEN I ROGALAND

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nortura Sandeid

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 30.08.2013 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Denne tillatelsen erstatter tillatelse av 04.01.1990 med senere endringer.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger som ble gitt i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Nortura Sandeid
Postadresse	Postboks 10, 5585 Sandeid
Kommune og fylke	Vindafjord kommune, Rogaland fylke
Org. nummer (bedrift)	974132168
Gårds- og bruksnummer	Gnr 13, bnr 129, 132, 229, 255, 199
NACE-kode og bransje	10.110 – Bearbeiding og konservering av kjøtt
NOSE-kode(r)	105.03.23 og 105.03.25 (slakteri og bearbeiding av kjøtt)
Kategori for virksomheten ¹	6.4 a) og b)

Fylkesmannen i Rogaland referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
2014.0601.T	1160.0019.01	3
Tillatelse gitt: 28.11.2014	Endringsnummer: 1	Sist endret: 19.02.2018
Marit Sundsvik Bendixen ass fylkesmiljøvernssjef	Kristin Espeset senioringeniør	

¹ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av følgende:

- Slakt: 12 000 tonn
- Skjæring: 500 tonn
- Plussprodukter: 3500 tonn

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3-17 eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, samt ressurs- og energibruk så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Dette innebærer også plikt til å benytte de beste tilgjengelige teknikker, BAT (Best Available Techniques), jfr. gjeldende BREF³. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jfr Internkontrollforskriften § 5 punkt 7⁴).

---

³ BREF: Reference Document on Best Available Techniques, jfr. RÅDSDIREKTIV 96/61/EF (IPPC-direktivet).

⁴ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.6. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁵. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Utslippskomponent	Utslippskilde	Utslippsgrenser			Gjelder fra
		Midlingstid: år			
		Konsentrasjonsgrense (mg/l)	Mengde (tonn/år)	Mengde (kg/døgn)	
BOF5	prosessvann			270	10.01.2016
Fett	prosessvann	250	10,0		10.01.2016
Temperatur	prosessvann	Maksimalt 30 °C			d.d.
pH	prosessvann	Skal være mellom 6,5 og 9			

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

3.2.1

Forbruk av vann skal reduseres mest mulig. Alle sluk skal være utstyrt med rister og lignende slik at slintrer, partikler m.m. blir holdt effektivt tilbake. Slakteavfall må ikke tilføres avløpssystemet. Ved rengjøring av maskiner, dyretransportbiler, slaktehall, produksjonslokaler m.v. skal en fjerne mest mulig av fast materiale ved feing og skraping før vask. Det må utarbeides rutiner for feing og skraping som må inngå i bedriftens internkontroll.

3.2.2

Det er ikke tillatt å slippe ut blod, med unntak av uungåelige spill ved uttak av innvoller og lignende. Etter stikking skal slaktet renne tilstrekkelig lenge til at blodspillet ved den videre håndteringen av slaktet blir minst mulig. Blodavrenningen må da skje ved at avrent blod blir samlet opp.

3.2.3

Vominnholdet må ikke tilføres avløpssystemet. Eventuelt søl av mage- og tarminnhold i forbindelse med flåing og vomuttak skal samles opp før vasking/spyling av lokalene.

3.2.4

Nortura Sandeid er ansvarlig for all kjemikaliebruk ved bedriften, også dersom drifts- og vedlikeholdsarbeid blir utført av innleide firma. Dette innebærer at Nortura Sandeid sin internkontroll på dette området skal omfatte aktiviteten til slike firma og at innleide firma baserer sin virksomhet på Nortura Sandeid sitt internkontrollsystem.

3.2.5

Det skal finnes en driftsinstruks og utpekes en driftsansvarlig for renseanleggene og interne tiltak. Drift av rensenretninger og overvåking av utslippene, skal være en integrert del av driften og inngå i internkontrollsystemet. Driften skal logges og dokumenteres slik at driftsansvarlig til en hver tid er oppdatert og slik at dokumentasjonen kan hentes fram i ettertid.

3.2.6

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal være tilknyttet oljeavskiller eller tilsvarende rensenretning.

3.2.7

Fettavskiller må ikke utsettes for støtbelastninger, høye temperaturer (> 30 °C) eller store temperatursvingninger i tilført avløpsvann.

3.3 Avløpsnett

Det skal til en hver tid eksistere et ledningskartverk som viser ledninger som er i bruk. Kartverket skal være en del av internkontrollsystemet, jfr pkt. 2.4 og 2.6.

Avløpsnett skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til:

- a) avløpsvannet mengde og egenskaper og
- b) forebygging av lekkasjer og tilstoppinger

Bedriften skal legge til grunn anerkjente metoder som beslutningsgrunnlag for rehabilitering av avløpsnett.

3.4. Utslippssted for prosessavløp

Prosessavløpet føres til kommunalt nett med utslipp i Sandeidfjorden.

3.5. Kjølevann

Kjølevannet føres ut i Rødneelva. Det kan slippes ut maksimalt 0,7 m³/t med en temperatur på opp til 20 °C. Kjølevannet må slippes ut jevnt fordelt over døgnet. Bruk av begroingshindrende midler i kjølevann med utslipp til vann er ikke tillatt.

Utnyttelse av energien i kjølevannet bør tilstrebes i fremtiden.

3.6. Sanitæravløpsvann

Bedriftens sanitæravløpsvann føres ut på kommunalt nett.

3.7 Overflatevann

3.7.1 Bruk av utearealer

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Det skal ikke skje spyling av utstyr eller kjøretøy på areal som drenerer til vassdrag eller overvannsledning. Det skal heller ikke skje lagring av utstyr, tanker og lignende som ikke er tilstrekkelig rengjort eller sikret mot lekkasjer, på areal som drenerer til overvannsnett. Slike operasjoner og slik lagring gjøres innendørs og avløp ledes til renseanlegg.

3.7.2 Lasting og omlasting

Dersom det blir utført operasjoner som f. eks. lasting, omlasting eller lignende der det kan oppstå fare for lekkasjer, er det nødvendig at overvannsledningene kan stenges og lekkasjer samles opp.

3.7.3 Tilsyn og dokumentasjon

Overvannssystemet skal være lett tilgjengelig for inspeksjon og prøvetaking. Bedriften plikter å føre tilsyn med overvannskummer, egne ledningsnett og uteareal, og å ta i bruk tilsynsrutiner i internkontrollsystem for å hindre og for å rette opp feil. Bedriften plikter å ha oppdatert oversikt over ledningsnett, overvannsmengder og fordrøyningseffekter som en del av internkontrollsystemet.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsvilkår

4.1.1 Utslipp fra fyringsenheter

I tillegg til el-kraft benytter bedriften fossile energikilde. Utslippene til friluft fra forbrenningsanlegg/fyringsenheter som f. eks olje, blir regulert av forurensingsforskriftens kapittel 27.

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.1.2 Lukt

Driften skal ikke føre til at bedriften sitt samlede bidrag til luktbelastning i området overskrider en fastsatt luktgrenseverdi.

Luktimmisjonen ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil.

Fylkesmannen vil ikke kreve luktmålinger i første omgang. Dersom det oppstår luktproblemer og/eller det kommer klager på lukt, vil Fylkesmannen avgjøre om det må gjennomføres luktmålinger.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁶/Miljødirektoratet.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁷

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁸

---

⁶ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁷ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁸ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Hverdager	Lørdager	Søn- og helligdager	Kveld (kl. 19-23), hverdager	Natt (kl. 23-07), alle døgn	Natt (kl. 23-07), alle døgn
55 L _{den}	50 L _{den}	45 L _{den}	50 L _{evening}	45 L _{night}	60 L _{AFmax}

L_{den} er A-veiet ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

L_{evening} er A-veiet ekvivalent støynivå for kveldsperioden 23-07.

L_{night} er A-veiet ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for ny bebyggelse av forannevnte type som blir etablert på steder der støybidraget fra bedriften overskrider eller forventes å kunne overskride fastsatte grenser i tillatelsen.

Fylkesmannen vil ikke kreve støymålinger i første omgang. Dersom det oppstår støyproblemer og/eller det kommer klager på støy, vil Fylkesmannen avgjøre om det må gjennomføres støymålinger.

Dersom kjøretøy med kjøleaggregat og vifteanlegg skal være plassert på Nortura Sandeid sin eiendom, må disse områdene om nødvendig støyskjermes. Det skal i størst mulig grad legges til rette for elektrisk drift av kjøleaggregat og vifteanlegg framfor drift vha. bensin- eller dieselmotorer.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse. BAT eller bedre skal i størst mulig grad legges til grunn for energistyringen. Energistyringssystemet skal inngå i bedriftens internkontroll, jf pkt. 2.6.

Energistyringssystemet skal være etablert innen 01.05.2015.

8.2. Energilogging og energiregnskap

Basert på bl.a. logging av energiproduksjon, energistrømmer og energibruk, skal bedriften lage og oppdatere et energiregnskap som identifiserer alle energistrømmer med størrelser.

Om nødvendig skal det monteres målere for energiproduksjon og energibruk som gir bedriften tilstrekkelig oversikt til å etablere og oppdatere et energiregnskap.

8.3. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.4. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jfr. pkt 11.4.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁹.

9.2. Håndtering av avfall

Animalsk avfall, fett og gjødsel skal lagres slik at det ikke medfører luktulempen eller avrenning.

Strø fra dyrebiler, vominnhold og gjødsel skal håndteres i henhold til gjødselvereforskriften.

Det skal til enhver tid finnes dokumentasjon på at Nortura Sandeid har avtaler om spredeareal for gjødsla, eventuelt at det finnes dokumentasjon på at gjødsla er levert til anlegg som er godkjent av Fylkesmannen. Tilsvarende skal det også finnes dokumentasjon på at strø fra dyrebiler og vominnhold er levert til anlegg som er godkjent av Fylkesmannen.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

---

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹⁰. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen

11.1 Utslippskontroll

Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter
- andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering. Veilederen er lagt ut på www.miljodir.no.

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

11.2 Måleprogram

11.2.1

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- sikre at målingene blir representative for de faktiske utslippene fra bedriften på årsbasis, og for perioder med størst aktivitet. Målingene skal dokumentere at gjeldende krav i utslippstillatelsen og relevante forskrifter blir etterlevd. Det skal tas minst 24 døgnblandprøver hvert år av rensesprosessvann som skal analyseres av akkreditert laboratorium. Prøvene skal tas som mengdeproporsjonale uttak. Halvparten av prøvetakingene skal skje i perioder med størst produktionsaktivitet og størst vannutslipp. Dersom det viser seg at det er stor variasjon i verdiene fra døgnblandprøvene, kan det vurderes å gå over til ukeblandprøver. Ukeblandprøver skal utelukkende inkludere døgn med drift.
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå.

---

¹⁰ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

Prosessvannet skal ved alle prøvetakingene måles på følgende parametere:

- Organisk stoff, KOF
- Organisk stoff, BOF₅
- pH
- Total fosfor (Tot. P)
- Suspendert stoff (SS)
- fett

11.2.2

Vannforbruk skal registres slik at forbruket ved enkeltprosesser i størst mulig grad kan identifiseres. Timesverdier og døgnverdier skal logges. Avløpsmengde skal logges slik at timesverdier og døgnverdier kan vises.

11.2.3

Temperatur i prosessvannet skal kontinuerlig registreres rett før prosessvannet går inn i renseanlegget.

pH i prosessvannet skal årlig måles kontinuerlig over en periode på 14 dager med full drift av fabrikk.

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Fylkesmannen kan videre godta at annen metode benyttes dersom særlige hensyn tilsier det.
- oppbevare prøver i kjøleskap ved ca 4 °C mens uttak av vann til den mengdeproporsjonale prøven foregår.
- Dersom det tas ut prøver over flere døgn, må hver døgnprøve tas ut å fryses ned etter hvert.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten.
- jevnlig verifisere egne målinger med tredjepartskontroll for de parametrene som er regulert gjennom grenseverdier.

11.4 Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftens egenrapportering, se www.miljodir.no.

12. Overvåking av resipient og rapportering til Fylkesmannen

Når forurensingsmyndighetene ønsker å vurdere effekten av utslippet på vann- og sedimentkvalitet ved utslippsstedet for det kommunale renseanlegget og i hovedresipienten, plikter bedriften å støtte økonomisk i forhold til størrelsen på prosessutslippet, jfr. forurensingslovens § 51.

På samme måte plikter bedriften å sørge for eller bekoste gjennomføring av undersøkelser av kvaliteten på overvannet og effekten på resipienter dersom det blir nødvendig. Dersom flere bedrifter leder overvannet sitt til samme resipient, skal bedriften delta/betale i forhold til mengde overvann. Dette gjelder også virkningen av utslipp av kjølevann.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.klif.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk.

13. Undersøkelser og utredninger

13.1 Utarbeidelse av måleprogram

Bedriften skal utarbeide måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponenter. Programmet skal sendes Fylkesmannen innen 01.05.20015.

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

15. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹¹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

---

¹¹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jfr punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	(PFOA)
Tinnorganiske forbindelser:	

	Vanlige forkortelser
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5